

Briselē, 2019. gada 27. novembrī
(OR. en)

13937/19

JEUN 130
EDUC 446
SPORT 98
EMPL 559
SOC 738
DIGIT 165
SUSTDEV 161

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iep. dok. Nr.:	13595/1/19 REV 1
Temats:	Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību

Pielikumā pievienoti secinājumi par jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību, ko 2019. gada 21. un 22. novembrī pieņēma Eiropas Savienības Padome un Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji.

**Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi
par jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību**

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATZĪSTOT, KA:

1. Padomes Rezolūcijā par Eiropas Savienības jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju cita starpā atbalstīt kvalitatīva darba ar jaunatni attīstīšanu vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, ietverot jaunatnes darbinieku apmācību.
2. Darba ar jaunatni daudzveidība un īpašās iezīmes dalībvalstīs atspoguļo dalībvalstu attiecīgo vēsturi, sociālekonomiskos apstākļus un kultūras kontekstu, kā arī to valsts, reģionālās un vietējās prioritātes.
3. Neraugoties uz atšķirībām, pastāv kopīgs pamats attiecībā uz jaunatnes darbinieku izglītības un apmācības vajadzībām, kurš balstās uz ilglaicīgu sadarbību Eiropas jaunatnes jomā, kopīgām vērtībām un daudziem pētījumiem, deklarācijām, programmām, secinājumiem un ieteikumiem par darbu ar jaunatni ¹. Darbības, kuru mērķis cita starpā ir nodrošināt Eiropas profesiju standartu klasifikāciju, kartēt jaunatnes darbinieku izglītības un karjeras iespējas, uzlabot darba ar jaunatni nodrošināšanas kvalitāti, sniegt informāciju par darbu ar jaunatni un atbalstīt jaunatnes darbinieku profesionālo attīstību, izmantojot ES programmas un Eiropas Padomes Darba ar jaunatni portfeli, ievieš noderīgus elementus minētajā kopīgajā pamatā.

¹ Sk. pielikumā minētās atsauces.

4. Jaunatnes darbinieku izglītība un apmācība būtu jāpielāgo, lai tā atbilstu konkrētajām vajadzībām un apstākļiem atsevišķās dalībvalstīs. Līdz ar to jaunatnes darbinieku izglītībai un apmācībai ir vajadzīga elastīga, uz lietotāju orientēta daudzlīmeņu un starpnozaru pieeja.
5. Jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību var nodrošināt cita starpā jaunatnes organizācijas, darba ar jaunatni organizācijas, pašvaldību vai reģionālas darba ar jaunatni organizācijas un citas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kā arī izglītības un apmācības iestādes, kuras piedāvā pētījumus darba ar jaunatni jomā.
6. Tā kā jaunatnes darbinieku izglītība un apmācība ir jāpielāgo valsts apstākļiem, iegūtie modeļi un prakse ne vienmēr ir tieši pārnesami uz citām dalībvalstīm.
7. Jaunākie pētījumi un apsekojumi ² liecina, ka Eiropā jaunatnes darba jomā trūkst kvalitatīvas izglītības un ka trūkst apmācības jaunatnes darbiniekiem. Trūkst arī informācijas un datu par izglītības un apmācības vajadzībām, kā arī par pašreizējo izglītības un apmācību nodrošinājumu dažādās dalībvalstīs.
8. Būtisks priekšnosacījums un dzinulis, ar ko veicināt gan darba ar jauniešiem kvalitāti, gan tā atzīšanu, ir kvalitatīva, elastīga un uz praksi vērsta jaunatnes darbinieku izglītība un apmācība, kas balstās uz regulāriem pētījumiem.

UZSVĒROT:

9. Vajadzību attīstīt un nodrošināt kvalitatīvu izglītību un apmācību jaunatnes darbiniekiem, balstoties uz darba ar jaunatnes dažādību Eiropā.

² Sk. 4. atsauci pielikumā.

10. Vajadzību turpināt pētīt algotu un brīvprātīgu jaunatnes darbinieku izglītības un mācīšanās veidus. Trūkst zināšanu par to, kā formālā izglītība un neformālā mācīšanās sasaistās ar jaunatnes darbinieku faktisko darba praksi un palīdz viņiem tai sagatavoties. Ir arī jāapzina jaunatnes darbinieku karjeras iespējas un jāsniedz dziļāks ieskats jaunatnes organizāciju, darba ar jaunatni organizāciju un pašvaldības vai reģionālā darba ar jaunatni pārvaldībā, lai atbalstītu mācīšanos darbavietā un apmācību. Ir vajadzīga arī papildu informācija par to, kā jaunatnes darbinieku apvienībām un tīkliem var nodrošināt iespējas attiecībā uz mācīšanos no līdzbiedriem, līdzbiedru konsultēšanu un līdzbiedru atbalstu un tās stiprināt.
11. Pētniecības, praksē balstītu un augšupēju perspektīvu un pieeju būtisko nozīmi jaunatnes darbinieku izglītībā un apmācībā.
12. Mācīšanās no līdzbiedriem, līdzbiedru konsultēšanas, mentorēšanas un pārraudzītas un pārdomātas prakses nozīmi un potenciālu jaunatnes darbinieku izglītībā un apmācībā.
13. To kompetenču daudzveidības ³ atzīšanu, kas jaunatnes darbiniekiem ir vajadzīgas, strādājot ar jauniešiem, kad viņu dzīves apstākļi mainās.
14. Sākotnējās un pastāvīgās jaunatnes darbinieku izglītības un apmācības nozīmi, ar kuras palīdzību sagaidīt un pienācīgi reaģēt uz jauniem problēmjautājumiem, kas ir būtiski jauniešiem, piemēram, digitalizācija, migrācija, klimata pārmaiņas, mainīgs darba tirgus, apdraudējumi demokrātijai un cilvēktiesībām un lielāka nenoteiktība.
15. Iespēju jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību uzskatīt par instrumentu, ar ko īstenot Eiropas jaunatnes politikas mērķus un darba ar jaunatni stratēģijas, jo īpaši Eiropas Savienības jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam.
16. To, cik svarīgi ir izveidot vai attiecīgā gadījumā uzlabot ilgtspējīgas struktūras un resursus jaunatnes darbinieku izglītības un apmācības attīstīšanai Eiropā.

³ Darbs ar jaunatni (izglītība) nepārtrauktās pārmaiņās: mūsdienu izaicinājumi neparedzamā Eiropā (*Youth work (education) in flux: contemporary challenges in an erratic Europe*), Ziņojums par ES jaunatnes konferenci, Helsinki, 2019. gada 1.–3. jūlijs, *Tomi Kiilakoski un Marko Kovacic*.

*AICINA DALĪBVALSTIS UN EIROPAS KOMISIJU SAVĀS ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES
JOMĀS UN ATBILSTOŠĀ LĪMENĪ, PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:*

17. Uz esošās kartēšanas pamata veikt turpmāku izpēti par pašreizējām jaunatnes darbinieku izglītības un apmācības sistēmām Eiropā, lai padziļinātu zināšanas par ES līmenī izstrādāto politikas virzienu, metožu un instrumentu ietekmi uz jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību dalībvalstīs. Kad vien iespējams, informācijas vākšana būtu jāveic, izmantojot pieejamos instrumentus, piemēram, Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centru un Jaunatnes vikivietni.
18. Veidot dalībvalstīm kopīgu izpratni par kvalitatīvu jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību un to mērķiem, tādējādi veicinot tādu elastīgu, uz praksi balstītu un daudzlīmeņu pieeju izstrādi attiecībā uz jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību, kuras var pielāgot, lai tās atbilstu valsts, reģionālajām un vietējām vajadzībām un vēlmēm katrā dalībvalstī.
19. Izveidot tādu kompetencēs balstītu satvaru formālai un neformālai izglītībai un apmācībai darbā ar jaunatni, kurā ņem vērā nodarbinātu/algotu jaunatnes darbinieku, to personu, kuras vēlas veidot karjeru darbā ar jaunatni, un brīvprātīgu jaunatnes darbinieku un jauniešu līderu apmācības atšķirīgās vajadzības, kurš balstās uz mācīšanos no līdzbiedriem un kurā izmanto digitālu mācīšanos un citas inovatīvas metodes. Šāds satvars neparedz nekādas formālas prasības valstu izglītības programmām, un tajā tiek pilnībā ievērotas valstu kompetences.
20. Mudināt dalībvalstis attiecīgā gadījumā veikt valstij atbilstīgu kartēšanu, ar ko apzina darbā ar jaunatni nepieciešamās kompetences, kā arī to svarīgākos elementus, un attiecīgi izvērtēt, atjaunināt un pilnveidot jaunatnes darbinieku apmācības un izglītības programmas gan sākotnējam, gan pastāvīgam mācību procesam, kuras īsteno vietējā, reģionālā vai valsts līmeņa izglītības vai mācību iestādes vai organizācijas, kas nodrošina apmācību darbā ar jaunatni.

21. Mudināt dalībvalstis, Eiropas Komisiju un attiecīgās valsts iestādes un ieinteresētās personas jaunatnes jomā sadarboties ar Eiropas Padomi, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgām organizācijām un tīkliem, lai pilnveidotu jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību Eiropas līmenī.
22. Veicināt un atvieglot divpusēju un daudzpusēju sadarbību, jo īpaši starpnozaru līmenī, starp valsts pārvaldes iestādēm dalībvalstīs, universitātēm, izglītības iestādēm, tostarp profesionālās izglītības iestādēm un organizācijām, kam ir izveidotas jaunatnes darbinieku izglītības un apmācības programmas, un personām, kuras vēlas šādas programmas izstrādāt.
23. Veicināt nepārtrauktu sadarbību starp sabiedriskajiem jaunatnes darba nodrošinātājiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir iesaistītas jaunatnes darbinieku izglītībā un apmācībā, nolūkā visā Eiropā apmainīties ar pieredzi un citam citu iedvesmot. Šajā nolūkā būtu attiecīgi jāizmanto iespējas, ko sniedz attiecīgas ES programmas, piemēram, programma "*Erasmus +*".
24. Uzlabot jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību un ar jaunatnes darbu saistīto pētniecību un sekmēt neformālas mācīšanās atzīšanu darbā ar jaunatni, nodrošinot iespējas īstenot apmaiņu un sadarbību un veidot tīklus, šajā nolūkā efektīvi izmantojot iespējas, ko sniedz ES programmas un fondi, piemēram, programma "*Erasmus +*", Eiropas Solidaritātes korpuss, Eiropas strukturālie un investīciju fondi, programma "Apvārsnis 2020" un programma "Radošā Eiropa".

AICINA EIROPAS KOMISIJU:

25. Līdz 2021. gada beigām izpētīt iespējas, kā pilnveidot jaunatnes darbinieku izglītību un apmācību, tostarp sagatavot Padomes ieteikumu par šo jautājumu.
26. Ar neformālu mācīšanos un apmācību uzlabot digitālās prasmes, ņemot vērā esošā Digitālās izglītības rīcības plāna atjaunināšanu ar mērķi to attiecināt arī uz darbu ar jaunatni.

I. Atsauces

Pieņemot šos secinājumus, Padome jo īpaši atgādina par šādiem dokumentiem:

1. Padomes secinājumi par jauniešu piekļuvi kultūrai (2010/C 326/02);
2. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija par darbu ar jaunatni (2010/C 327/01);
3. Padomes secinājumi par jauniešu līdzdalības un mobilitātes austrumu dimensiju (2011/C 372/03);
4. Eiropas Komisija, Darbs ar jaunatni – darba ar jaunatni nozīme Eiropas Savienībā (2014);
5. Padomes secinājumi par darbu ar jaunatni pastiprināšanu nolūkā nodrošināt saliedētu sabiedrību (2015/C 170/02);
6. Padomes Rezolūcija par to, lai veicinātu jauniešu politisko līdzdalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē (2015/C 417/02);
7. Otrās Eiropas konferences par darbu ar jaunatni deklarācija (2015. gada 27.–30. aprīlis);
8. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par jaunatnes sektora ieguldījumu integrētā starpsektoru pieejā jauniešu vardarbīgas radikalizācijas novēršanai un apkarošanai (2016/C 213/01);
9. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par jaunu pieeju veicināšanu darbā ar jaunatni, lai atklātu un attīstītu jauniešu potenciālu (2016/C 467/03);
10. Padomes secinājumi par to, kāda ir darba ar jaunatni loma, atbalstot tādu būtisku dzīves prasmju attīstību jauniešos, kuras veicina sekmīgu pieaugšanu, pāreju uz aktīvu pilsoniskumu un darba dzīvi (2017/C 189/06);
11. Padomes secinājumi par viedu darbu ar jaunatni (2017/C 418/02);

12. Eiropas Padomes Ministru komitejas Ieteikums CM/Rec(2017)4 dalībvalstīm par darbu ar jaunatni;
13. Eiropas Savienības Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā: Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam (2018/C 456/01);
14. Komisijas paziņojums par Digitālās izglītības rīcības plānu (COM(2018) 22 final);
15. Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes partnerība jaunatnes jomā: Pārskats par jaunatnes darbinieku izglītības un karjeras virzību, I. daļa, ziņojums.

2. Definīcija

Šajos Padomes secinājumos:

"Jaunatnes darbinieks" ir profesionālis, brīvprātīgais vai jauniešu līderis, kas sekmē jauniešu mācīšanos, personīgo un sociālo attīstību un motivē un atbalsta viņus kļūt par autonomiem, aktīviem un atbildīgiem indivīdiem un pilsoņiem. Jaunatnes darba īstenošanas pamatā ir brīvprātīgas un aktīvas jauniešu dalības principi.